

Катарина Радосављевић • Зорица Вукајловић
Јасмина Стојковић • Ивица Жупањац

Радна свеска

уз Читанку за четврти разред основне школе

РАДНА СВЕСКА

уз Читанку за четврти разред основне школе

Редакција Фондације „Алек Кавчић“

Аутори Катарина Радосављевић, Зорица Вукајловић, Јасмина Стојковић и Ивица Жупањац

Рецензенти др Марина Токин, доцент на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, Одсек за српску књижевност
Жанка Селаковић, професор разредне наставе, ОШ „Стеван Чоловић“, Ариље
Драгана Вучен, професор разредне наставе, ОШ „Младост“, Нови Београд

Главни уредник Крста Поповски

Уредник Ана Ћешић

Илустрације Горан Витановић

Фотографије Alek Kavcic Foundation USA (Shutterstock), Wikipedia Commons

Лектура и коректура Милана Поучки

Ликовни уредник Слађана Николић

Дизајн и прелом Слађана Николић

Издавач АрхиКњига д. о. о.
Љубостињска 2, Београд

За издавача Оливер Кавчић

Штампа Штампарија Дунав. д. о. о., Земун

Тираж 20.000

Прво издање, 2026.

ISBN 978-86-6130-087-5

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
37.016:821-82(075.2)(076.1)

РАДНА свеска 4 : уз Читанку за четврти разред основне школе / Зорица Вукајловић ... [и др.] ; [илустрације Горан Витановић]. - 1. изд. - Београд : АрхиКњига, 2026 (Земун : "Дунав"). - 90 стр. : илустр. ; 29 cm

Насл. стр. приштампаног текста : Радна свеска : уз граматику за четврти разред основне школе / Зорица Вукајловић ... [и др.]. - Текст ћир. и лат. - Тираж 20.000.

ISBN 978-86-6130-087-5

1. Вукајловић, Зорица, 1964- [аутор] 2. Радна свеска

COBISS.SR-ID 185078025

Министарство просвете, науке и технолошког развоја
Републике Србије одобрило је овај уџбеник за употребу
у школама решењем број:
650-02-00090/2025-07 од 5. 1. 2026. године.

Садржај

Реч аутора	4
СМЕШНА СТРАНА СВЕТА	
Женидба врапца Подунавца, Шаљива народна песма.....	6
Podela uloga, Gvido Tartalja	8
Мјесец и његова бака, Бранко Ћопић	9
Слава, Дејан Алексић	11
ДА ТИ ПРИЧАМ ПРИЧУ	
Ветар и Сунце, Народна приповетка	14
Два мраза, Лав Николајевић Толстој.....	16
Детективско срце, Весна Алексић.....	18
Ружно Паче, Ханс Кристијан Андерсен.....	20
Пепељуга, Народна бајка	22
Пепељуга, Александар Поповић	24
Позориште на небу, Драган Алексић.....	26
КАД БИ МЕНИ ДАЛИ	
Дај ми крила један круг, Владимир Андрић	30
Јесен, Војислав Илић.....	31
Зима, Владислав Петковић Дис	33
Молитва за маму, Момчило Мошо Одаловић	34
Кад би мени дали, Бранислав Црнчевић	35
РАСТИ, РАСТИ И ПОРАСТИ	
Босоноги и небо, Бранислав Црнчевић	38
Стефаново дрво, Светлана Велмар-Јанковић	40
Pesma o svetu, Branko Miljković.....	43
Космонаутска песма, Мирослав Антић.....	45
ЉУБАВ ЈЕ КАД СЕ ВОЛИ	
Staklareva ljubav, Grozdana Olujić.....	48
Прва љубав, Мирослав Антић.....	50
Kad proleće dođe, Ljiljana Krstić	51
Прва љубав, Бранислав Нушић	53
ОД ПРЕДАКА ЗА ПОТОМКЕ	
Међед, свиња и лисица, Народна прича о животињама.....	56
Завичају, Добрица Ерић.....	58
Најбоље задужбине, Народна приповетка	60
Јетрвица адамско колена, Народна песма	62
Милош у Латинима, Народна епска песма	65
Знамените Српкиње	
Ксенија Атанасијевић и Полексија Тодоровић	68
Јелисавета Начић и Милица Стојадиновић Српкиња.....	69
Заједно читамо	
Како спавају трамваји, Милован Данојлић	70
Избор из поезије за децу, Драган Лукић.....	72
Бела Грива, Рене Гијо.....	74
Леси се враћа кући, Ерик Најт.....	76
Воденице, Весна Видојевић Гајовић.....	78
Пипи Дуга Чарапа, Астрид Линдгрен.....	80
Маамаа, маамаа, украли ми ћебе, Јасминка Петровић	82
Мартина велика загонетна авантура, Урош Петровић.....	84

Реч аутора

Драги ђаче,

Твој комплет уџбеника за српски језик садржи читанку, граматику и радну свеску. Пред тобом је радна свеска. Овај уџбеник ће ти помоћи да обогатиш знање стечено у читанци и граматички и да то стечено знање провериш кроз занимљиве задатке.

Радна свеска је подељена на два дела. У једном делу су задаци који се односе на текстове из читанке. У другом делу радне свеске су задаци који се односе на лекције које смо обрадили из правописа, граматике и језичке културе. Видећеш да у овом делу има и велики број задатака који ће ти помоћи да научиш да читаш са разумевањем, истражујеш теме које те занимају и упознајеш српски језик и културу.

Желимо да ти ово путовање кроз уџбеник буде корисно и да ти помогне да радне обавезе што лакше савладаш, али и да уживаш у читању, дружењу и истраживању. Нека ти овај уџбеник отвори нове видике, да крила и помогне да постанеш оно што желиш док истовремено поштујеш праве животне вредности.

Аутори

СМЕШНА СТРАНА СВЕТА

Женидба врапца Подунавца

Шаљива народна песма

1. Провери колико познајеш јунаке песме „ Женидба врапца Подунавца” тако што ћеш заокружити тачан одговор.

Младожења је из: **а)** Подунавља; **б)** Потисја.

Невеста је најверовантије са: **а)** Златибора; **б)** Косова.

Сватови су: **а)** неустрашиви; **б)** кукавице.

Кобац је: **а)** насилан; **б)** неодлучан.

2. Када је сеница упозорила сватове да буду тихи? Објасни зашто.

3. У ком лицу невеста говори о себи? Подвуци тачан одговор.

У првом лицу.

У другом лицу.

У трећем лицу.

4. Шта је требало да уради врабац кад је кобац отео сеницу?

5. Који народни обичаји су описани у овој песми?

6. У песми се исмева једна људска особина. Која? Подвуци тачан одговор.

неустрашивост

кукавичлук

срчаност

гордост

7. Којој врсти књижевних текстова припада песма „Женидба врапца Подунавца”? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) народна бајка **б)** шаљива народна песма **в)** пословица **г)** басна

8. Напиши шта је необично и нестварно, а шта је заиста могло да се догоди што је описано у песми.

9. Речи прва два и последња два стиха песме раздели на слоге. Преброј слоге и на линији напиши колико сваки стих има слога.

стихови на почетку песме

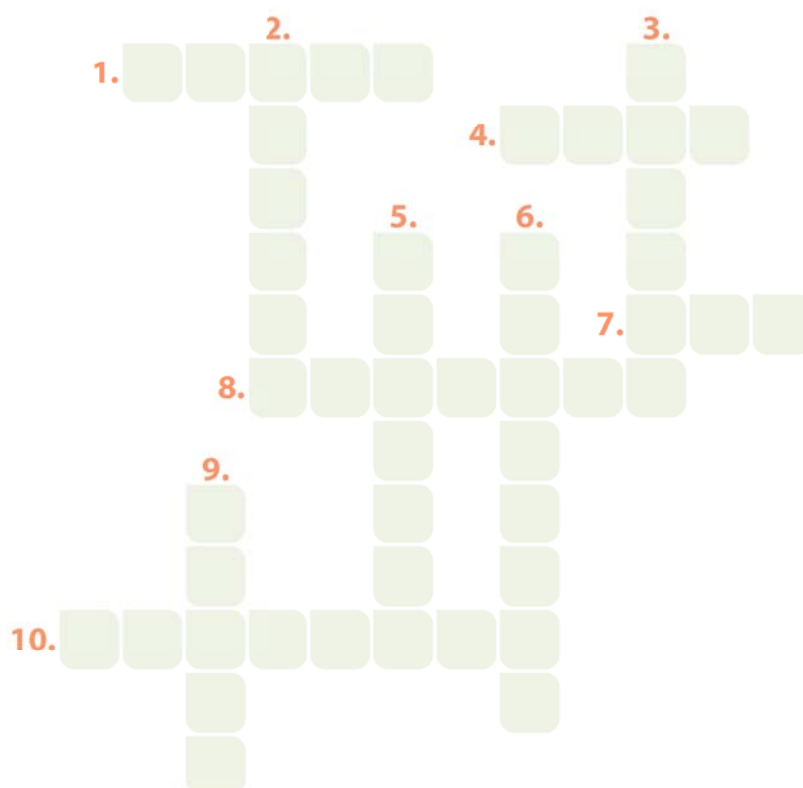
„Кад се жени врабац Подунавац,
запросио сјеницу дјевојку.”

стихови на крају песме

„ђувегија у просену сламу,
а кум шврака наврх трна чучи”

Сваки стих има _____ слога.

10. Реши укрштеницу.

Водоравно

1. Једина птица селица која се помиње у песми.
4. Врста мале птице, живи у сушним пределима.
7. Сведок на венчању.
8. Надимак копца у песми.
10. Други назив за младожењу.

Усправно

2. Врста мале птице кратког и оштрог кљуна.
3. Изузетно паметна птица, дугог репа и црно-белог перја.
5. Гости на свадби.
6. Помаже куму на венчању.
9. Младожењин брат.

Podela uloga

Gvido Tartalja

1. U dramskom tekstu „Podela uloga” opisana je priprema predstave. Dati su nazivi lica iz predstave koja je u pripremi. Pored svakog naziva napiši ime glumca koji želi da ga glumi.

vučjak _____ lav _____ pajac _____

2. Koje osobine su pokazali dečaci? Zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

- a) požrtvovanost b) marljivost
c) probirljivost d) odgovornost
e) prevrtljivost f) potkupljivost

3. Ko je pomogao reditelju da podeli uloge? Zaokruži tačan odgovor.

Mirko Pavle devojčica Branko Mile

4. Zamisli šta je devojčica mogla da šapne reditelju. Zamišljeni iskaz napiši u upravnom govoru.

5. U kom trenutku u dramskom tekstu nastaje preokret, a dečaci menjaju ponašanje?

6. Kako su se dečaci osećali kada je reditelj otišao? Napiši odgovor, a potom probaj da odglumiš takav osećaj.

7. Zaokruži izreku koja najviše odgovara poruci koju nam prenosi ovaj dramski tekst.

Bolje je umeti nego imati. Što je brzo, to je i kuso.

Dogovor kuću gradi. Važno je učestvovati.

8. Napiši u svesku nastavak dramskog teksta tako što ćeš da uvedeš ulogu devojčice koja se obraća dečacima i savetuje ih šta treba da urade kako bi se reditelj vratio.

Мјесец и његова бака

Бранко Ћопић

1. Којој врсти књижевног дела припада текст „Мјесец и његова бака”? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) басна б) шаљива народна песма в) поема г) бајка

2. Шта је тема дела „Мјесец и његова бака”? Подвучи тачан одговор.

Љубав баке и унука. Смена обданице и ноћи.

Издаја свраке. Авантуре доброћудног змаја.

3. Који временски период је описан у овој поеми?

4. Где се одвија радња поеме?

5. За сваки лик наведи три особине.

Мјесец

бака

сврака

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

6. Обој поље у коме се налази одговор зашто се Мјесец кришом враћа кући.

Жели да избегне казну јер зна да је урадио нешто лоше.

Плаши се мрака.

Плаши се свраке.

Брине да не пробуди баку.

Уморио се од ноћног лутања.

7. Наведи три примера персонификације из ове поеме.

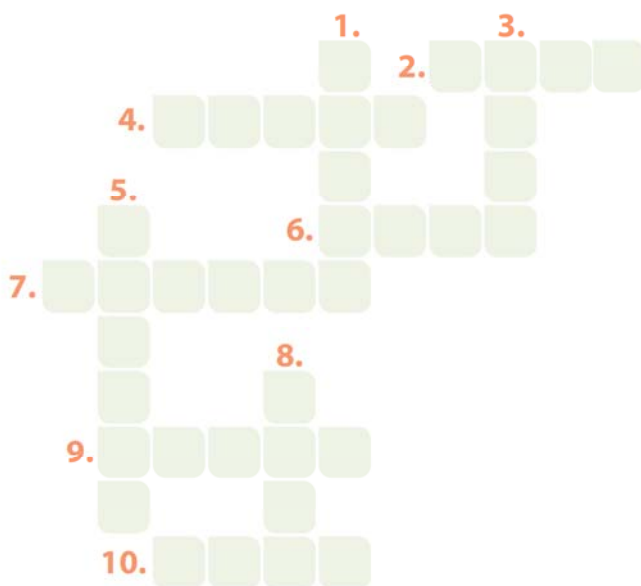

8. Прочитај прву строфу и уради задатке.

„У шуми старој огањ гори,
блиста у мраку на крају свијета;
кад ближе приђеш – од сребра двори,
по њима мудра старица шета;
над кровом плави вије се дим;
ту живи Мјесец и бака с њим.”

- a) Именице подвуци једном линијом, глаголе двома, а придеве таласастом линијом.
- б) Препиши штампаним словима ћирилице градивну именицу. _____
- в) Од дате градивне именице изведи градивни придев који ћеш да употребиш у реченици. Напиши ту реченицу.
- _____

9. Попуни укрштеницу.

Водоравно

2. Њиме бака туче обућу у песми.
4. Место где Месец живи са баком.
6. Време када се Мјесец враћа кући.
7. Птица која упозорава баку на месечев долазак.
9. Златни новац.
10. Гори у старој шуми.

Усправно

1. Врста дрвета од ког је направљен прут који бака држи у руци.
3. Јутарња природна појава на трави која се види кад се Мјесец враћа кући.
5. Сијају ноћу.
8. Старија женска особа.

10. Писаним словима латинице препричај део поеме који ти је најсмешнији.

Слава

Дејан Алексић

1. Ко је Игор? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) Страхињин брат

б) Страхињин друг из школе

в) Страхињин друг са тренинга

г) Страхињин познаник из парка

2. Коју славу слави Игор и ко су званице?

3. Шта каже отац да Страхиња мора да одбаци до 1. септембра? Како разумеш његове речи?

4. Према Страхињином мишљењу, који поклони се дарују за Свети Распуст Преподобни? Шта мислиш зашто?

5. Како се Страхиња осећа када добије поклон од мајке?

6. Напиши назив славе која се слави заједно са Светим Распустом.

7. Мама каже да се Света Мученица Лектира слави два и по месеца, сваки дан помало. Објасни шта је хтела да каже сину.

8. Шта каже Страхиња да је научио на часовима Грађанског васпитања?

9. У ком тренутку драмског текста је Страхињи пошло за руком да окачи ранац о клин?

10. Која сцена ти је била најсмешнија? Објасни зашто.

11. Шта за тебе значи да је нешто духовито? Наведи пример.

12. Напиши нови дијалог између Страхиње и његове маме о Светој Мученици Лектири.

13. Какве особине има Страхиња? Наведи неке његове поступке који то показују.

14. Опиши како ти проводиш летњи распуст.

**ДА ТИ
ПРИЧАМ
ПРИЧУ**

Ветар и Сунце

Народна приповетка

1. Уколико је тврдња тачна, заокружи слово **T**, а уколико је нетачна, слово **H**.

Киша и снег су се препирали ко је од њих јачи.	T	H
Северац је на путника бацао снег и кишу.	T	H
Путник је скинуо огртач кад је Северац показао своју снагу.	T	H
Сунце је огрејало смрзнутог путника и он је скинуо огртач.	T	H

2. Реченице распореди тако да њихов редослед одговара редоследу догађаја у приповеци „Ветар и Сунце“. Упиши бројеве од 1 до 6.

___ Путник чвршће привија огртач уз тело.

___ Путник скида огртач јер се угрејао.

___ Северац показује снагу путнику.

___ Препирање Северца и Сунца ко је јачи.

___ Указивање да се милошћу и добротој може много више постићи него силом и бесом.

___ Сустрет Северца и Сунца.

3. Препиши дати текст писаним словима латинице. Уместо истакнутих речи употребити речи које имају исто или слично значење.

„Једном су се Сунце и **свирепи** Северац **препирали** ко је од њих јачи. Дуго су се тако **препирали** и најзад одлучили да испробају своју снагу на путнику који је у то време јахао великим **друмом**.“

4. Дате особине додели ликовима којима припадају тако што ћеш их разврстати у табели.

мудрост свирепост стрпљивост издржљивост скромност
племенитост безосећајност грубост истрајност

Северац	Сунце	путник

5. Прочитај реченицу, а затим заокружи слово испред одговора који означава ко је изговара.

„Осетивши топлоту Сунчевих зрака, путник је сам скинуо свој огртач и привезао га за седло.”

Реченицу изговара:

а) Северац; б) Сунце; в) путник; г) приповедач.

6. Подвуци изреку која одговара поруци ове народне приповетке.

Ум царује, снага кладе ваља. Није злато све што сија.

Не кити се туђим перјем. Свету се не може угодити.

7. Пронађи дате речи у осмосмерци.

ветар	П	Р	О	Т	И	В	Н	И	К	О	Л	Т	У
сунце	Б	К	Д	Е	А	Д	Н	Е	В	П	А	Р	Н
путник	Д	А	К	М	М	Ч	Н	П	М	К	В	А	Н
северац	У	Л	Р	И	Г	Е	Д	Б	П	В	А	Т	М
огртач	П	Б	Л	Л	И	К	Р	О	Б	И	Р	Е	П
киша	Д	О	А	О	Ч	И	С	В	К	С	П	В	У
снег	С	О	У	С	К	Ш	Н	Ч	Е	Б	С	Ц	Т
невреме	Е	В	Б	Т	А	А	Е	П	А	Н	А	К	Н
противник	В	Б	Т	Р	Д	Л	Г	Р	О	Т	Р	Л	И
седло	Е	П	Ч	К	О	Д	И	Н	О	Л	Р	Б	К
милост	Р	Н	И	Т	К	Т	Б	Н	Н	Б	Д	Г	О
доброта	А	П	Е	К	Е	Р	А	Ц	Т	Е	О	Е	О
расправа	Ц	С	Д	Е	Ч	С	У	Н	Ц	Е	Ц	Л	С
облак													

Два мраза

Лав Николајевич Толстој

1. Уколико је тврдња тачна, упиши **ДА**, а уколико је нетачна, упиши **НЕ**.

Главни ликови у причи су два ветра.	
Браћа су желела да смрзавају људе јер је напољу било веома топло.	
Старији брат се звао Црвени Нос, а млађи Модри Нос.	
Модри Нос је кренуо за сиромашним сељаком.	
Црвени Нос је успео у својој намери да смрзне богаташа.	
Богаташ је отерао мраз помоћу облица.	

2. Црвеном бојицом подвуци део текста у ком уочаваш поређење, а плавом бојицом део текста у ком уочаваш персонификацију.

„Возили се богати господин и сироти сељак саоницама као два брата рођена, кад среташе два мраза како с ноге на ногу поскакују.”

3. Препиши штампаним словима ћирилице део текста тако што ћеш истакнуте речи заменити речима истог или сличног значења.

„Ја бих што пре да бежим, али сам се заплео у вуну, па никако да се **искобељам**. А он бије као да **се помамио**!”

4. Повежи примере управног говора са одговарајућим моделом.

„Нека, нека!”, дометне старији брат смејући се задовољно.

„Ала си се, брате, морао намучити с господином”, вели млађи, „а кад погледаш, ништа се урадити не може. Ко би још овог савладао!”

Вели један мраз другом: „Брате, мразе Црвени Носе, хајде мало да се нашалимо, људе да смрзавамо!”

1. модел
управног говора

2. модел
управног говора

3. модел
управног говора

5. Реченице написане у управном говору напиши у неуправном говору.

„Млад си ти још”, вели. „Али најпосле нека – нек буде како ти хоћеш: трчи ти за сељаком, а ја одох за господином. Кад се довече састанемо, видећемо чији је посао био лакши, чији тежи.”

6. Заокружи речи које у тексту имају умањено значење.

чизме

опанак

бунда

шубара

трава

мраз

7. Пронађи описе како су сељак и богаташ одевени, па напиши њихове делове одеће и обуће.

Сељак

Богаташ

8. Напиши поруку приче „Два мраза”.

9. Које две природне појаве би могли да буду ликови ове приче, а да то нису два мраза, а ни ветар и сунце?

Детективско срце

Весна Алексић

1. Одреди ко су главни, а ко споредни ликови ове приповетке.

Главни ликови: _____

Споредни ликови: _____

2. Који лик приповеда причу и у ком лицу?

Причу нам прича: _____.

Прича је испричана у _____ лицу.

3. Где се догађа радња ове приче? Опиши то место.

4. Када се догодио главни догађај из ове приче, „акција блатњава олуја“?

5. Опиши како је изведена та акција и како се завршила.

6. Да можеш да упознаш неки лик из ове приче, ко би то био и зашто?

7. Прочитај реченице из текста, а затим их препиши штампаним словима ћирилице тако што ћеш подвучене речи да замениш једном, одговарајућом речи.

А онда смо испарили! _____

Нема потребе да висиш на том степеништу...

8. Прочитај изразе и објасни њихово значење.

Узимати здраво за готово. _____

Превршити сваку меру. _____

Томе се од тебе нисам надала. _____

Пресвиснуће од јада. _____

9. Напиши кратку причу на једну од тема: *Један мој дејективски дан* или *Дејективска авантура у мом крају*.

Ружно Паче

Ханс Кристијан Андерсен

1. Заокружи слово испред тачног одговора.

Текст „Ружно Паче“ је:

- а) народна бајка; б) ауторска приповетка;
в) ауторска бајка; г) народна приповетка.

2. Зашто животиње нису прихватиле Ружно Паче? Подвуци тачан одговор.

Зато што није знало да плива.

Зато што је било веће и другачије од осталих пачића.

Зато што је било мало.

Зато што га је мајка патка највише волела.

3. Напиши како се паче осећало када је било одбачено.

4. Како се мајка понашала према пачету? У квадратић стави знак + ако је одговор тачан.

- ☐ Била је брижна и бранила га је од осталих животиња.
☐ Одбацила га је зато што је било другачије.
☐ Покушавала је да му помогне иако је био другачији.
☐ Волела га је као и остале пачиће.

5. Ружно Паче одлази у свет. Напиши кога је све срело. Настави као што је започето.

– Дивље патке у мочвари.

– _____
– _____
– _____
– _____

6. Поређај следеће реченице из бајке „Ружно Паче“ по тачном редоследу догађаја од 1 до 5 тако што ћеш на линији написати број испред сваке реченице.

___ Ружно Паче постаје прелепи лабуд.
___ Паче одлази у свет да тражи место где ће бити прихваћено.
___ Ружно Паче се излегло из јајета.
___ Сусрет Ружног Пачета са јатом лабудова.
___ Животиње се ругају пачету због његовог изгледа.

7. Заокружи слово испред поруке бајке.

- a) Треба увек бити исти као други.
b) Различитост је лоша.
v) Различитост није мана, већ врлина, али је често потребно време да особа покаже своје праве вредности.
r) Нечију вредност и снагу можемо да проценимо на основу његовог изгледа.

8. У осмосмерки пронађи називе животиња из бајке „Ружно Паче“.

дивља патка	М А Ч К А В С К Т П
лабуд	Р Е Ч А П О Н Ж У Р
мачка	Д И В Љ А П А Т К А
Ружно Паче	И Л В Р К Б К П О Д
кокошка	Т И И О Т У Ш Ћ Д Д
ћуран	Ш М Г Д А Н К А Р Н
рода	Д Ч У А П Љ А В Ш К
патка	Ш Л С Д В В Е Р Ћ Ч
гуске	Г А К Ш О К О К У Ж
	Г Т Е Д У Б А Л Ч Ћ

9. Напиши једну пословицу која би била порука бајке „Ружно Паче“.

10. Напиши три реченице о твојој омиљеној ауторској бајци и објасни зашто је то твој избор.

Пепељуга

Народна бајка

1. На линије напиши бројеве од 1 до 8 према редоследу догађаја у бајци „Пепељуга“.

___ Отац се жени.

___ Изгубљена папуча.

___ Царев син трага за девојком.

___ Крава помаже Мари.

___ Царев син се жени девојком.

___ Мара добија надимак Пепељуга.

___ Девојци испада вретено у јаму.

___ Три одласка у цркву.

2. Шта су девојке, пастирице чувале када је наишао старац? Подвуци тачан одговор.

овце говеда козе

3. Зашто је Мара упала у невоље? Заокружи слово испред тачног одговора.

a) Јер није послушала савет мудрог старца.

b) Јер је проверавала истинитост старчевих речи.

4. Где је девојци упало вретено? Заокружи слово испред тачног одговора.

a) у јаму **b)** у бунар **v)** у провалију

5. Ко је Марин помагач и које натприродне особине има?

6. Објасни како је Пепељуга добила надимак.

7. Зашто Пепељуга никада не сачека крај литургије?

8. Како је Пепељуга била одевена када је пронађена под коритом?

9. Због којих особина се царевом сину допала девојка из цркве? Подвуци тачан одговор.

Због марљивости и спретности. Због доброте и упорности.

Због лепоте и елеганције.

10. Сваком лику додели особине које му припадају.

племенитост упорност пакост поводљивост брижност
праведност суровост пожртвованост љубомора
сналажљивост немарност недоследност

ЛИКОВИ	ОСОБИНЕ			
Маћеха				
Царев син				
Марина мајка				
Марин отац				

11. На линијама напиши ко изговара ове реченице.

„Ђевојке, чувајте се ви те јаме, јер да које од вас упадне вретено у њу, оне би се мати одмах претворила у краву.” _____

„Ти Пепељуго, ако ово све просо не покупиш и ручак не зготивиш док ми из цркве дођемо, убићу те!” _____

„Маро, узми из сандука хаљине које хоћеш, па се обуци и иди у цркву, а ми ћемо просо покупити и остало све уредити.” _____

12. Реши ребус. Објасни која је улога те птице у бајци.

_____ (решење ребуса)

Пепељуга

Александар Поповић

1. У коју врсту књижевног дела спада прича на основу које је Александар Поповић написао драмски текст „Пепељуга”? Подвуци тачан одговор.

прича о животињама приповетка басна бајка

2. О чему сања Пепељуга на почетку овог драмског дела?

3. На линији напиши са ким Пепељуга живи.

4. Опиши однос оца и Пепељуге.

5. Објасни сличност у опису лика маћехе у народној бајци „Пепељуга” и истоименом драмском тексту.

6. Сваком лику додели одговарајуће особине.

добродушност окрутност љубомора немоћ размаженост себичност
стрпљивост надменост поводљивост дволичност марљивост

Пепељуга _____

отац _____

маћеха _____

сестре _____

7. Шта је маћеха хтела да постигне тиме што је Пепељуги дала да преведе француску причу за једну ноћ иако је знала да то није могуће?

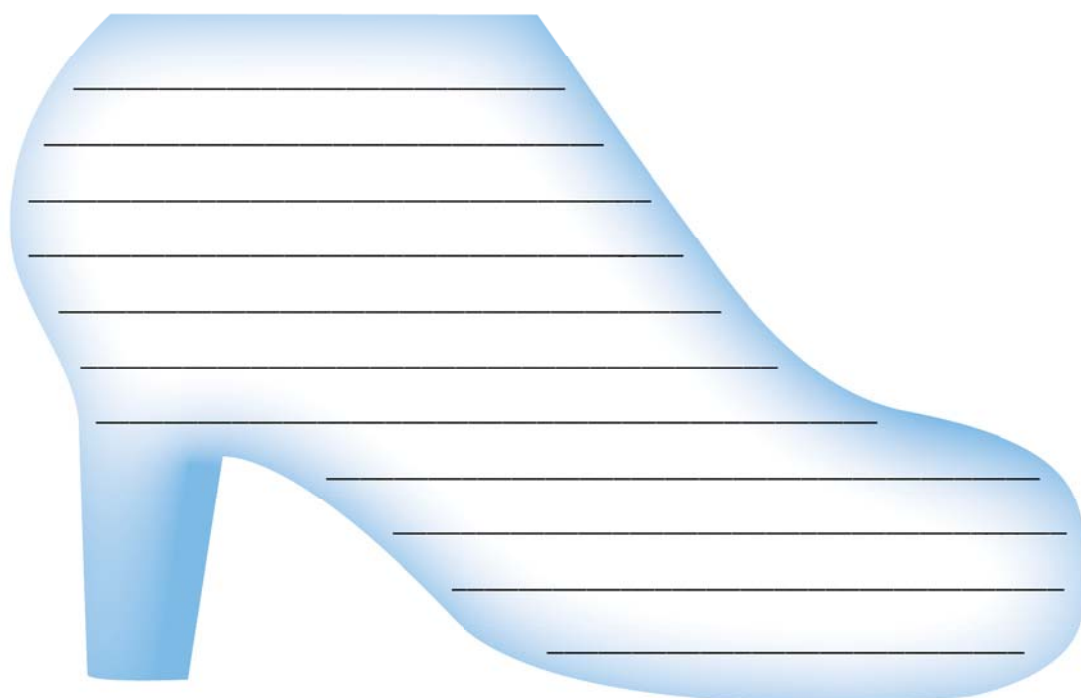
8. Како се завршава драмски текст „Пепељуга“?

9. Попуни осмосмерку.

Пепина
отац
маћеха
принц
Роза
ађутант
породица
хор
двор
Пепељуга
хаљине

Ћ П И Х П Р И Н Ц А Е Е Ћ А
М Х Г Т Р О Х Т У Е Е А М Љ
Х П А З И А Е А И В Ћ Г Т Р
Г М Ц Г Г О Т А Ц И П Ц Н Р
В Р И Е Н И Љ А Х В Е О А Ц
Д Т Д Т Љ О Т Љ Е Р П Х Т В
П А О О Н А И В Ћ Ц Е Ћ У Д
Љ О Р Ц Н Ц Т Т Р Е Љ Т Ћ З
Н Х О И М А Ћ Е Х А У З А Ћ
Ћ Ћ П Г Ћ Н Ћ О Х И Г В З Ћ
А Е А Ћ Ц Х У Ћ Р М А Г Т Г
П У Д Ћ В В А О Љ О Н Н А Ћ
М Р Ћ Љ Е З З Г В Љ Г Е Љ Ћ
Р С Љ Љ Ћ А Р О В Д Е Ћ О А

10. Замисли да си писац и да можеш да уведеш један лик у драмску радњу „Пепељуге“. Који би то лик био? Опиши његову улогу.

Позориште на небу

Драган Алексић

1. Ако је исказ тачан обој реч ТАЧНО, а ако је нетачан обој реч НЕТАЧНО.

Марко је био замишљен кад је срео Дуњу.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Марково позориште има бину на земљи и публику на небу.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Ради се о другоразредном позоришту.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
На репертоару ће бити „Снежана и седам патуљака“.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Марко је дечак који воли да машта.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Дуња је мање маштовита од Марка.	ТАЧНО	НЕТАЧНО

2. Препиши штампаним словима ћирилице реченицу из приче која говори да Марку боље иде маштање него учење и спорт.

3. Какав је Марков дневни план? Напиши на линијама распоред његових активности.

• У четрнаест часова: _____

• У петнаест и тридесет: _____

• У шеснаеаст часова: _____

4. Како ти се чини Марков план активности? Објасни да ли је остварив.

5. Када Марко каже да је ангажовао најпознатије звезде, на кога мисли? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) најплаћеније и најтраженије глумце б) небеска тела
в) најбоље спортисте г) најбоље другове

6. У тексту Марко каже да је његово позориште ПРВОРАЗРЕДНО. Напиши реченицу у којој ћеш употребити речи ПРВОРАЗРЕДНО и ТРЕЋЕРАЗРЕДНО. Један пример је урађен.

Љубица је прворазредни математичар, али трећеразреди фудбалер.

7. Препиши штампаним словима ћирилице речи из којих сазнајемо да се Дуња прави да зна о чему Марко прича. Чије су речи: Дуњине, Маркове или приповедачеве?

8. Зашто представа почиње тек када се смрачи и зашто је неопходно да небо буде ведро?

9. Замисли да си одгледао/одгледала представу у позоришту на небу. Пренеси своје утиске и тако постани позоришни критичар, стручњак који пише о позоришним делима и позоришту.

10. Допуни реченицу тако да исказ буде тачан.

Главни циљ _____ уметности је да подучи и забави гледаоце.

11. Пажљиво проучи репертоар позоришта „Пан Театар“ у Београду за децембар и одговори на питања.

Репертоар за децембар	
НЕДЕЉА 1.	12.00 „Царево ново одело“ (3+) 17.00 „Велики свет мале Зое“ (6+)
СУБОТА 7.	12.00 „Три прасета“ (3+) 17.00 „Шалалајкина чаролија“ (3+)
НЕДЕЉА 8.	12.00 нема представе 17.00 „Лепотица и звер“ (3+)
СУБОТА 14.	12.00 „Чаробно кресиво“ (3+) 17.00 нема представе
СУБОТА 28.	12.00 „Деда Мразова фабрика чоколаде“ (3+)
НЕДЕЉА 29.	18.00 „Новогодишња бајка“ (3+)
ПОНЕДЕЉАК 30.	18.00 „Деда Мразова фабрика чоколаде“ (3+) НОВОГОДИШЊИ МАСКЕНБАЛ

а) Којим данима у недељи се одигравају представе у овом позоришту?

б) Колико пута ће се у децембру одиграти представа „Деда Мразова фабрика чоколаде“?

1 3 2 8 4

в) Напиши назив представе која је прилагођена узрасту детета од шест и више година.

г) Којим данима нема представе у 17 часова?

КАД БИ МЕНИ ДАЛИ

Дај ми крила један круг

Владимир Андрић

1. Провери колико познајеш јунака песме „Дај ми крила један круг“. Уколико је тврдња тачна, у празно поље упиши знак ✓, а уколико је нетачна, знак ✗.

Жели да буде ластва, зец и свитац.	
Хтео би да се вине на највише планине.	
Машта да лети, рони, плови.	
Сања сан да замрачи дан.	
Ослушноу би раст биља.	

2. У песми се пореде звезде и птице. Напиши две реченице или два стиха у којима ћеш да употребиш овакво поређење.

1. _____.

2. _____.

3. Поред сваке речи напиши реч истог или сличног значења.

чамац или бродич који може да плови на ветар	
гај	
брош	
жива ограда	

4. Заокружи слово испред реченице која најближе одређује поруку песме.

- а)** Помоћу маште можемо да стигнемо и тамо где мислимо да је немогуће.
б) За путовање је потребно слободно време.
в) Деца не смеју да путују без надзора одраслих.
г) Људи немају крила.

5. Строфу која ти се највише допала из песме „Дај ми крила један круг“ покушај да одрецитујеш на три различита начина.

Јесен

Војислав Илић

1. Уколико је тврдња тачна, заокружи **ДА**, а уколико је нетачна, заокружи **НЕ**.

Мирисне вреже се спуштају до високог дрвећа.

ДА **НЕ**

Јесен је у песми приказана као питома и блага.

ДА **НЕ**

У песми се помиње како јесен доноси влагу и магле.

ДА **НЕ**

Јесен је у песми представљена као силовито годишње доба.

ДА **НЕ**

2. Коју персонификацију је употребио песник да опише јесен? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) шарено поље **б)** златна краљица **в)** горда царица **г)** добра вила

3. Допуни реченице тако да искази буду тачни.

• Јесен у руци држи пухором посут _____ и смеши се на њ.

• На огњишту _____ црвенкаст плам.

• У тавну ноћ разговор спокојно _____.

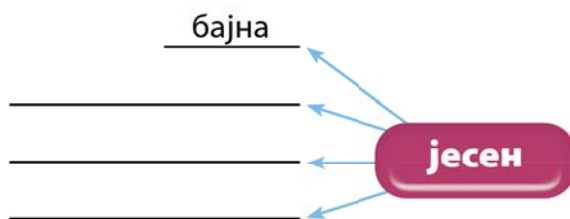
4. На линијама напиши два стиха у којима песник употребљава персонификацију.

5. Каква осећања код тебе буде описи јесени из ове песме?

6. Допуни реченице тако да тврдње буду тачне.

Песма „Јесен” састоји се из _____ строфе и у свакој има по _____ стиха. У свакој строфи се римују речи на крају _____ и _____ стиха. Последњи стих сваке строфе је _____ од осталих.

7. Као што је започето, допиши придеве којима је описана јесен у песми.

8. Следеће речи пронађи у осмосмерки и заокружи их.

снена	Е	С	Љ	Ц	Ш	Е	Г	Х	П	А	Н	Т	Е	В
позна	В	П	К	С	Е	Н	Ж	Е	Т	В	А	Х	П	В
дражесне	К	С	А	Д	Н	В	В	Р	Ћ	Д	Т	О	Е	Л
горда	Л	Љ	И	Ј	Н	Е	Н	П	Р	Ш	З	Н	Д	Е
пухор	А	Н	Ћ	Г	Х	Р	Н	А	К	Н	Ј	И	О	Н
мамљиво	С	Р	Ж	В	Ј	Д	Ж	А	А	О	Г	А	М	С
спокојне	Ј	Т	Т	Д	Е	Е	У	З	К	А	П	Ц	М	П
древне	Е	И	Д	З	С	Њ	Т	О	Т	У	Х	И	А	К
васкрсне	З	Ћ	Р	Н	Е	У	П	К	Х	Н	Љ	Р	М	С
гатке	Е	К	Е	Љ	Н	С	Е	О	Р	О	Ц	А	Љ	А
јесен	О	Г	О	Р	Д	А	Р	Њ	Н	Ћ	Ј	Ц	И	В
царица	У	Л	Ц	Ш	А	П	Т	А	Њ	Е	Ј	Љ	В	Т
класје	Д	Г	З	Ј	Р	В	Ј	О	Д	Љ	П	Н	О	Е
жетва														
ноћ														
шаптање														
дом														

9. Дочарај јесен тако што ћеш употребити описе и персонификацију из песме „Јесен”. Покушај да пренесеш осећања која код посматрача буде слике јесени.

Зима

Владислав Петковић Дис

1. Шта је све нестало с доласком зиме?

2. Како разумеш песничко поређење у стиху „С грудвама смо кô са цветовима“?

3. Која реч је употребљена за јак ветар, а која за суснежицу у четвртој строфи?

Јак ветар, невреме – _____
суснежица, снег помешан с кишом – _____

4. Повежи стихове са одговарајућим осећањима.

Топла соба удобно нас чува

Нестало је птичијих песама

Снег газимо сви весели тако

И наша се срца топло моле

туга

сигурност

љубав

радост

5. Каква осећања у теби буди песма „Зима“? Објасни.

6. Напиши речи супротног значења.

топло _____ кратке _____
отишле _____ весели _____

Молитва за маму

Момчило Мошо Одаловић

1. Ако знаш да се у другој строфи песме „Молитва за маму” мајка пореди са небом, Сунцем и планетама, шта би, по твом мишљењу, том набрајању могло да се дода?

2. Са којом вредношћу би могла да се упореди мајка, а да то већ није поменуто у овој песми?

3. Теби драгу женску особу упореди са неким цветом, природном лепотом или осећањем на начин на који је то учињено у песми „Молитва за маму”.

4. Који празник тебе највише подсећа на мајку?

5. Препиши штампаним словима ћирилице три описа из ове песме који су ти се највише допали.

6. У ком лицу су написане прва и последња строфа, а у ком остатак песме?

7. Напиши четири придева уз реч мама. Један пример је урађен.

вредна		мама

Кад би мени дали

Бранислав Црнчевић

1. Шта би дечак из песме са неким поделио? Подвуци тачне одговоре.

дан ужину кишобран чоколаду сунчан дан сок

2. На који начин би дечак са пријатељем проводио време? Заокружи слова испред тачних одговора.

а) Скакали би и трчали.

б) Љуљали би се на љуљашци.

в) Корачали би.

г) Слушали би музику.

д) Играли би друштвене игре.

ђ) Причали би нешто.

3. Обој поља у којма су наведене особине дечака из песме.

усамљен

себичан

лаковеран

несебичан

дружељубив

саосећајан

брзоплет

строг

4. Коју поруку нам преноси ова песма?

5. Замисли разговор дечака из песме и његовог пријатеља. О чему би разговарали? Напиши њихов дијалог користећи управни говор.

6. Прочитај изреке о пријатељству и напиши њихово објашњење.

Пријатељ се у невољи познаје као злато у ватри.

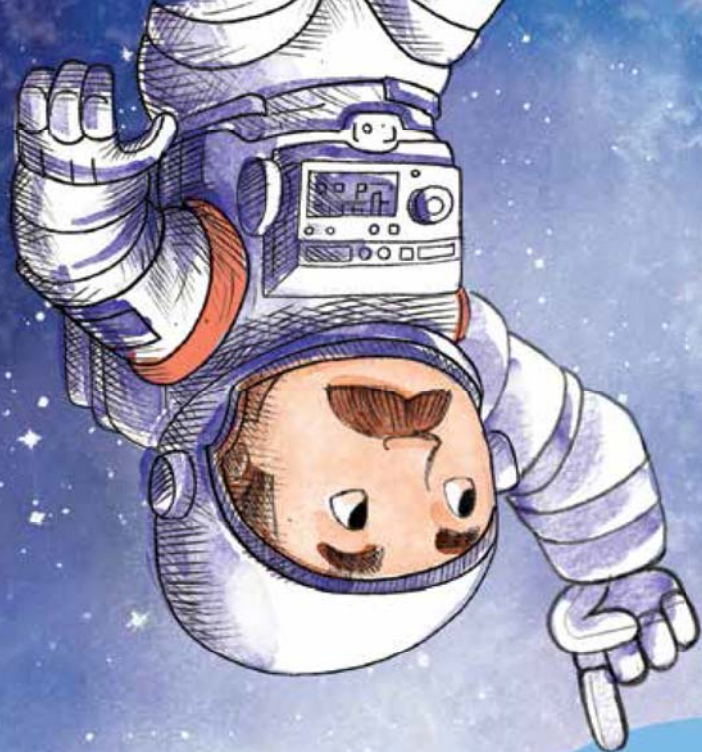
Дрво се на дрво наслања, а човек на човека.

Тешко другу без друга и славују без луга.

7. Објасни зашто је важно да имаш пријатеље.

8. Замисли да са неким треба да provedеш кишни дан. Опиши како би тај дан изгледао.

9. Упореди другарство описано у овој песми са другарством браће и Босоног из приче „Босоноги и небо“. Ко је аутор ове песме и те приче?

**РАСТИ,
РАСТИ И
ПОРАСТИ**

Босоноги и небо

Бранислав Црнчевић

1. Поређај следеће описе целина тако да одговарају редоследу текста приповетке.

Босоноги је запалио море	1. _____
Босоноги одлази у други град	2. _____
Изглед Босоногог	3. _____
Босоноги је пољубио небо	4. _____
Враћање поверења у Босоногог	5. _____
Дрвеће и Босоноги	6. _____
Дечаки одлазе на море	7. _____

2. Заокружи слова испред тачних тврдњи.

- a) Босоноги је дечацима причао да цвеће ноћу шета.
- b) Три дечака су тражила брдо са ког може да се пољуби небо.
- v) Један од браће је тврдио да је запалио море.
- г) Дечаки никада више нису видели Босоногог.

3. Напиши по три особине ликова ове приповетке.

ОСОБИНЕ		
Босоноги	дечаки	родитељи

4. Зашто родитељи нису волели Босоногог, а деца јесу? Објасни.

5. Која реченица, по твом мишљењу, најбоље илуструје поруку ове приповетке? Подвучи је.

Помоћу маште се може све.

У добру причу лако поверујемо, чак и кад знамо да је неистинита.

Измишљене приче никада ништа добро нису донеле.

Маштовите приче често наилазе на неразумевање околине.

6. У коју причу Босоног би најлакше поверовао/поверовала?

7. Допуни реченице тако да искази буду тачни.

„Босоноги и небо” је _____ приповетка. Приповетке припадају _____ књижевним текстовима. Разговор који воде јунаци називамо _____. Ова приповетка је испричана у _____ лицу.

8. Прочитај делове текста, а затим одреди да ли је у питању описивање, приповедање или дијалог. Одговарајућу реч упиши у празно поље.

опис

приповедање

дијалог

„Он је могао све и знао је све, а био је најјачи дечак не само у нашој улици него и у улици која је секла нашу. Одрасли га нису баш много волели.”	
„– Не вреди, децо, да идете на море, запалио сам га. – Како запалио? – запрепастио се брат – како си га запалио? – Тако, није ми се свидело па сам га запалио.”	
„Једном га три дана нигде није било. Брат и ја смо се просто разболели од туге, требало је да, за неколико дана, кренемо са родитељима на море, а Босоног нигде.”	

Стефаново дрво

Светлана Велмар-Јанковић

1. Како је Стефан изгледао и које особине су га красиле кад је био дечак? Попуни табелу тако што ћеш обојити поља крај особина и описа који би одговарали дечаку из приче „Стефаново дрво“.

ситан и слабашан	
крупан и окретан	
замишљена сањалица	
вођа групе дечака	
марљив	
ветропираст	
осетљив	
срчан	

2. Опиши Стефановог оца.

3. Напиши како замишљаш Стефанову мајку.

4. Шта сазнајеш о образовању седмогодишњих дечака из владарских породица у давна времена? Шта су учили и које вештине су морали да савладају?

5. Стефан мајци каже да је болестан од када је почео да вежба мачевање и објашњава јој: „Један прстен ми се стеже око оног што ти кажеш да се зове срце.“ Шта то значи? Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) Да је стварно болестан и да не може да се бави мачевањем.
- b) Да не зна шта треба да ради на часу мачевања.
- v) Да га је страх и да се боји да ће изневерити очева очекивања.
- г) Да је храбар, али мачевање није за њега.

6. Опиши промене у Стефановом изгледу које је уочила његова мајка.

7. Која особина је неопходна да би се савладала нека вештина, а уз помоћ које је и Стефан савладао мачевање?

8. Како Стефан и његова мајка поздрављају дворане, а како им они отпоздрављају? Допуни реченице тако да буду тачне.

„_____ помогао; добро вам ово јутро било”, а они су отпоздрављали:

„_____ чувао, племенита господарице, и тебе, млади кнежевићу.”

9. Који јунаци не би могли заједно да обгрле Стефаново дрво? Допуни реченицу.

Југ– _____, _____ Обилић и

_____ Косанчић.

10. Уради задатке тако што ћеш заокружити слова испред тачних одговора.

• Са којим ликом из бајке је упоређен човечуљак, дух дрвета?

а) Баш-Челиком

б) патуљком Учом из „Снежане и седам патуљака”

в) голубом из „Пепељуге” **г)** лабудом из „Ружног Пачета”

• Зашто се каже да Стефан то није могао да зна?

а) Та бајка још није била записана у његово време.

б) Стефан није знао да чита.

11. Објасни како је Стефан добио надимак Високи? Опиши изглед Стефана када је израстао у младића.

12. Како дрво и човечуљак све знају иако се никада не померају из шуме?

13. Ко је Трчко и шта се с њим догодило?

14. Прочитај део текста из приче „Стефано дрво“, а затим уради задатак.

„Негде далеко, у прастарим шумама близу града Крушевца, **једно дрво је шуморило нарочитим шумом**. Слало је поздрав свом штићенику и заштитнику, великом Деспоту Стефану Лазаревићу.“

Објасни како разумеш истакнути део текста.

15. Допуни реченице и провери колико знаш о породици Хребелјановић и историсјким догађајима који су описани у приповеци.

Хребелјановићи су живели у граду _____, моћном и богатом српском утврђењу у средњем веку. Господар града је кнез _____. Он и његова жена кнегиња _____ имали су _____ кћери и _____ сина. Главни јунак приповетке _____ је старији од свог брата _____.

Косовска битка се одиграла _____ (по старом календару), када је Стефан имао непуних _____ година.

Стефан је добио од грчког цара титулу _____, ујединио је српске земље и подигао из рушевина престоницу _____ где се и данас на _____ налази његова Деспотова кула. Написао је дело „_____ љубве“, подигао је задужбину, манастир _____, и при манастиру је основао Ресавску _____ у којој су преписиване књиге.

Pesma o cvetu

Branko Miljković

1. Pred tobom su periodi razvoja čoveka i biljke. Rasporedi pojmove u tabeli. Jedan primer je urađen.

~~rađa se~~ raste i razvija se iznad zemlje izgovara prve reči
formira pupoljke počinje da hoda cveta polazi u vrtić
klija u zemlji uči da čita i piše ~~seme se sadi u zemlju~~

	Čovek	Biljka
1.	rađa se	seme se sadi u zemlju
2.		
3.		
4.		
5.		

2. Objasni zašto se baš period kad čovek uči da čita i piše poredi sa cvetanjem biljke?

3. U pesmi „Pesma o cvetu” se ističe da biljka sva znanja stiče sama. U kojoj strofi je to jasno rečeno?

4. Zamisli da treba da produžiš ovu pesmu, pa dopuni rečenice ponuđenim rečima.

potomstvo

plod

seme

decu

Ljudi rađaju _____ i tako stvaraju _____.

Iz cveta biljke razvija se _____ u kome je _____.

5. Dopuni rečenicu da iskaz bude tačan.

„Pesma o cvetu” autora _____ je _____ pesma.

6. Dopuni rečenice tako da iskazi budu ispravni.

„Pesma o cvetu” ima _____ strofe. Svaka strofa ima _____ stiha. U svakoj strofi ponavlja se _____ stih.

7. Samo u jednoj strofi „Pesme o cvetu” rimuju se svi stihovi. Prepiši tu strofu i poveži stihove koji se rimuju.

8. Na liniji napiši glagole iz „Pesme o cvetu” koji su napisani u odričnom obliku.

9. U prazna polja upiši što više reči koje u sebi imaju reč CVET. Dva primera su urađena.

- Objasni zašto je reč *Cveta* napisana velikim početnim slovom, a reč *cveta* malim.

10. Na linijama napiši reč CVET u umanjenom i uvećanom značenju.

UMANJENICA	REČ	UVEĆANICA
	cvet	

11. Sledeće reči napiši tako što ćeš da upotrebiš apostrof.

ili _____ ali _____ je li _____ hoćeš _____

12. Koji je tvoj omiljeni cvet? Opiši ga.

Космонаутска песма

Мирослав Антић

1. Шта је тема „Космонаутске песме”? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) Лет космонаута и откривање нових светова.

б) Одрастање, блискост и љубав оца и сина.

в) Шетња и разговор оца и сина.

2. Подвуци речи које описују однос оца и сина из ове песме.

блискост уздржаност страх поверење тајанственост
искреност неодлучност

3. Напиши особине које имају ликови који се спомињу у песми.

ОСОБИНЕ СИНА	ОСОБИНЕ ОЦА

4. Допуни стихове из „Космонаутске песме”.

„Искрени смо _____.”

Искрени и _____.”

5. Подвуци стихове који ти говоре да је дечак у периоду одрастања.

„Али добро је тако!

Добро је што се сетимо

да од живота украдемо

две-три сопствене тајне.”

„Ми смо два космонаута

што су бржи од светлости,

мада се лагано гегају

крај реке низ дрвореде.”

„И врло мало ми нуде,

а све од мене траже,

тврдоглавог

и нежног,

на раскршћу младости.”

6. Објасни наведене стихове.

„а некад,

опет,

све бриге окопне и без речи.”

7. Знаком +значи, по твом мишљењу, најбоље тумачење наведених стихова.

„Добро је што се сетимо
да од живота украдемо
две-три сопствене тајне.”

Треба да имамо неке тајне које никада никоме не говоримо.	
Добро је да некоме поверимо чак и најдубље тајне.	
У нама постоје неке тајне на које смо заборавили.	

8. Подвуци супротности које су истакнуте у наведеној строфи. Објасни како их разумеш.

„Ми смо два космонаута
што су бржи од светлости,
мада се лагано гегају
крај реке низ дрвореде.”

9. Састави једну или две реченице у којима ћеш употребити речи **окопнети** и **маглина**.

10. Замисли да сте ти и особа са којом о свему разговараш космонаути. Како би изгледало ваше свемирско путовање? Опиши га.

**ЉУБАВ
ЈЕ КАД СЕ
ВОЛИ**

Staklareva ljubav

Grozdana Olujić

1. Koji od ponuđenih opisa najviše odgovara opisima glavnih likova priče „Staklareva ljubav“. Oboj polja sa tačnim odgovorima.

DEČAK	modrih očiju, nežnog, slabašnog, providnog i tankog tela	vedrih očiju, nemirnog pogleda, širokih leđa i snažnih ruku	
DEVOJČICA OD STAKLA	zagasitog lica, tamnih očiju, zaobljenog tela	prozračna, blistava, sjajnog lica od koga oči bole	

2. Zaokruži osobine dečaka iz priče „Staklareva ljubav“.

tvrdoglav uporan nežan radoznao lakoveran
marljiv maštovit nesiguran

3. U čemu je sve dečak video sjaj i prozirnost stakla?

4. Navedi najmanje tri osobine dečakovih roditelja.

5. U bajci se na dva načina opisuje protok vremena. U prvom delu se poredi sa lišćem, a u drugom delu sa strelama. Pronađi ova poređenja i pročitaj ih. Prepisi ono koje ti se više dopada.

6. Dečak se nadao pomoći, ali ne od devojčice. Čiju pomoć je očekivao?

7. Nabroj sve predmete od stakla koje je dečak naučio da pravi.

8. Proceni koji vremenski period obuhvata ova bajka.

9. Oboj polje u kom je napisana poruka bajke.

Ljubav je krhka kao staklo.

Za ljubav je potrebno mnogo strpljenja, nežnosti i pažnje.

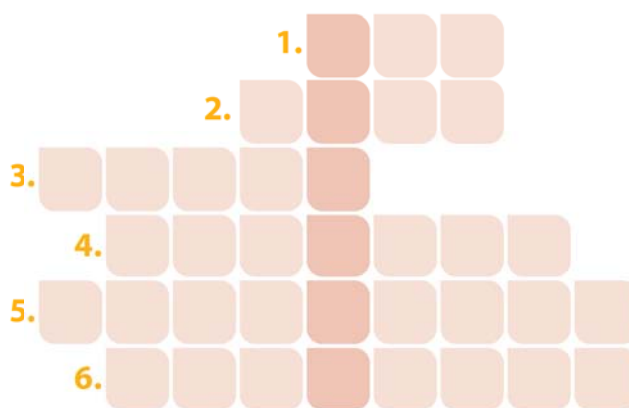
Sve što sanjamo će se ispuniti.

Na putu ka uspehu ne treba da se obaziremo na druge.

10. Izdvoj opis iz ove bajke koji ti se najviše dopao i prepričaj ga.

11. Ako pravilno popuniš ukrštenicu, dobićeš naziv materijala koji se pominje u bajci „Staklareva ljubav”.

1. Suprotno od jave.
2. Sporedni lik u bajci.
3. Organ u telu pomoću kog dišemo.
4. Zanimanje opisano u bajci.
5. Ženski glavni lik u bajci.
6. Po priči starih staklara, on živi u rudači.

12. Sledeći tekst napiši u nepravnom govoru.

– Neće me videti! – odvrati devojčica. – Ja ću biti vidljiva samo za tebe...

Прва љубав

Мирослав Антић

1. У ком лицу је испевана поема ако знаш да су стихови упућени теби?

Поема је испевана у _____ лицу

2. Објасни какво је безазлено дете.

3. Пролеће је доба када се природа буди, па и љубав. Који пролећни месец се помиње у поеми „Прва љубав”? _____

4. Опиши осећај када ти образи пламте као ватра.

5. Шта значи „здро, последња бајко”? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) Прочитали смо књигу бајки.

б) Одрастамо и ређе читамо бајке.

в) Припремамо се да прочитамо последњу бајку.

6. Какав је свет кад си заљубљен?

7. Повежи поређења из поеме.

руке

образи

очи

звездане кише

крила

ватра

8. Која је порука поеме „Прва љубав”?

9. Више пута прочитај поему и научи да је рецитујеш. Док рецитујеш, пази на промену ритма стихова.

Kad proleće dođe

Ljiljana Krstić

1. Na osnovu čega znaš da je „Kad proleće dođe” dramski tekst?

2. Ko su lica u tekstu „Kad proleće dođe” i koliko glumaca je potrebno da bi se predstava izvela?

3. Kako se nazivaju uputstva u zagradama i čemu služe?

4. Gde se dešava radnja teksta?

5. Šta je tema teksta „Kad proleće dođe”?

6. Poveži predmete koje su đaci smislili sa onim što bi se na tim časovima izučavalo.

branje rose

uči se o nežnosti

rađanja vetra

boravak na svežem vazduhu, trčanje

škola u prirodi

uči se o svežini

7. Šta bi nastavnica imala umesto dnevnika. Podvuci tačan odgovor.

akvarijum

terarijum

herbarijum

insektarijum

8. Popuni raspored časova na osnovu predloga đaka.

Prolećni raspored časova					
Čas po redu	Ponedeljak	Utorak	Sreda	Četvrtak	Petak
1.	rađanje vetra			škola u prirodi	
2.		branje rose			
3.	traženje prve ljubice				
4.			trčanje		presovanje zovinog cveta
5.			trčanje		

9. Poveži nazive zanimanja sa njihovom ulogom u stvaranju dramskog dela.

glumci

Osmišljava i uređuje izgled scene.

reditelj

Osmišljava kako će izgledati kostimi.

kostimograf

Planira i organizuje celokupan posao oko izvođenja predstave.

scenograf

Komponuje muziku koja će se izvoditi tokom predstave.

kompozitor

Izvode tekst na sceni.

10. Zamisli da učestvuješ u stvaranju dramskog dela. Šta bi odabrao/odabrala da radiš na predstavi? Objasni zašto.

11. Opiši situaciju sa nekog časa kada su učenici tvog odeljenja želeli da odložite neku obavezu.

12. Iz prolećnog rasporeda časova odaberi jedan predmet i opiši ga u svesci onako kako ga ti zamišljaš.

Прва љубав

Бранислав Нушић

1. Ко су ликови у одломку „Прва љубав“?

Главни ликови: _____

Споредни ликови: _____

2. Обој поље испред тачног одговора.

☐	Персин тата је био наставник ликовне културе.
☐	Главни јунак је сваког петка Перси куповао ђеврек.
☐	Нушић се први пут заљубио у 1. разреду гимназије.
☐	Главни јунак је успео да поправи оцену из математике.
☐	Нушићева прва љубав се завршила јер је Перса добила батине.

3. О чему говори одломак „Прва љубав“?

4. Са чиме писац упоређује школовање?

5. Који догађај је подстакао главног јунака да први пут размишља о љубави? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) Када је почео да носи панталоне с предњим копчањем.

б) Љубавни сусрети куварице Јеле и практиканта Јоце.

в) Први сусрет с Персом која се доселила у комшилук.

6. Где је главни јунак изјавио Перси љубав? Подвуци тачан одговор.

у соби у подруму у бурету у башти

7. Зашто је Перса престала да воли Нушића?

8. Објасни поступак Персине мајке. Какво је твоје мишљење о њеној одлуци?

9. Наведи пример предмета, мириса или звука који тебе подсећа на неки догађај за који можеш да кажеш: „ово ме је баш тронуло“.

10. Замисли како упознајеш своју прву љубав. Напиши како би то изгледало.

[illegible]

**ОД
ПРЕДАКА
ЗА
ПОТОМКЕ**

Међед, свиња и лисица

Народна прича о животињама

1. Уколико је тврдња тачна упиши слово **Т**, а уколико је нетачна упиши слово **Н**.

Животиње су се удружиле да би посадиле жито.	
Главни јунаци су се посвађали због поступака лисице.	
Свиња је медведу дала сламу, а за себе је узела зрневље.	
Медвед је пао с крушке, а свиња је завршила у потоку.	
Све жито и слама остали су мачки.	

2. Упиши бројеве од 1 до 5 тако да редослед догађаја буде као у причи.

- ___ Подела жита.
- ___ Мачка стиже лисици у помоћ.
- ___ Лисица преузима сво жито.
- ___ Подела послова и договор о раду.
- ___ Удруживање животиња да посеју пшеницу.

3. За сваку од набројаних животиња напиши по две људске особине које се најчешће истичу у баснама и причама о животињама.

а) Медвед је: _____

б) Свиња је: _____

в) Лисица је: _____

4. Шта мислиш зашто медвед није равномерно распоредио жито? Објани свој одговор.

5. Којој врсти књижевног дела припада текст „Међед, свиња и лисица”? Обој поље испред тачног одговора.

- ☐ пословица ☐ ауторска басна ☐ шаљива народна песма
☐ народна басна ☐ народна прича о животињама ☐ народна бајка

- 6.** Заокружи изреку која највише одговара поруци народне приче „Међед, свиња и лисица“.

У лажи су кратке ноге.

Ко ради не боји се глади.

Боље врабац у руци него голуб на грани.

Добро чини – не кај се, зло чини – надај се.

- 7.** Делове управног говора подвучи црвеном бојицом, а приповедачеве речи плавом.

Свиња рече: „Ја ћу гумно начинити“. Међед рече: „Ја ћу сноплe снiјети и ја ћу и вријeћи“. Лисица рече: „Ја ћу својим репом трнити плеву од шенице.“

- 8.** Препричај ову народну причу о животињама из угла лисице.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Завичају

Добрица Ерић

1. Обој поља поред жеља које су исказане у овој здравици.

Да буде што више становника.	Да народ буде сит и задовољан.
Да што више ђака иде у школу.	Да се птице врате с југа.
Да фабрике производе више производа.	Да влада мир и не буде рата.
Да пољопривреда доноси добре приносе.	Да има довољно посла за све.

2. Које природне лепоте завичаја су истакнуте у песми „Завичају“?

3. Шта закључујеш из песме, шта представља завичај?

4. На који начин је изражено родољубље у овој песми?

5. Подвуци речи које описују осећања која је песма „Завичају“ пробудила код тебе.

радост туга понос забринутост љубав страх

6. Пожели нешто свом завичају.

7. На линији напиши какав тон имају здравице.

8. Напиши речи које се римују, а које песник већ није употребио у овој песми.

булке _____ жуборила
прела _____ брда

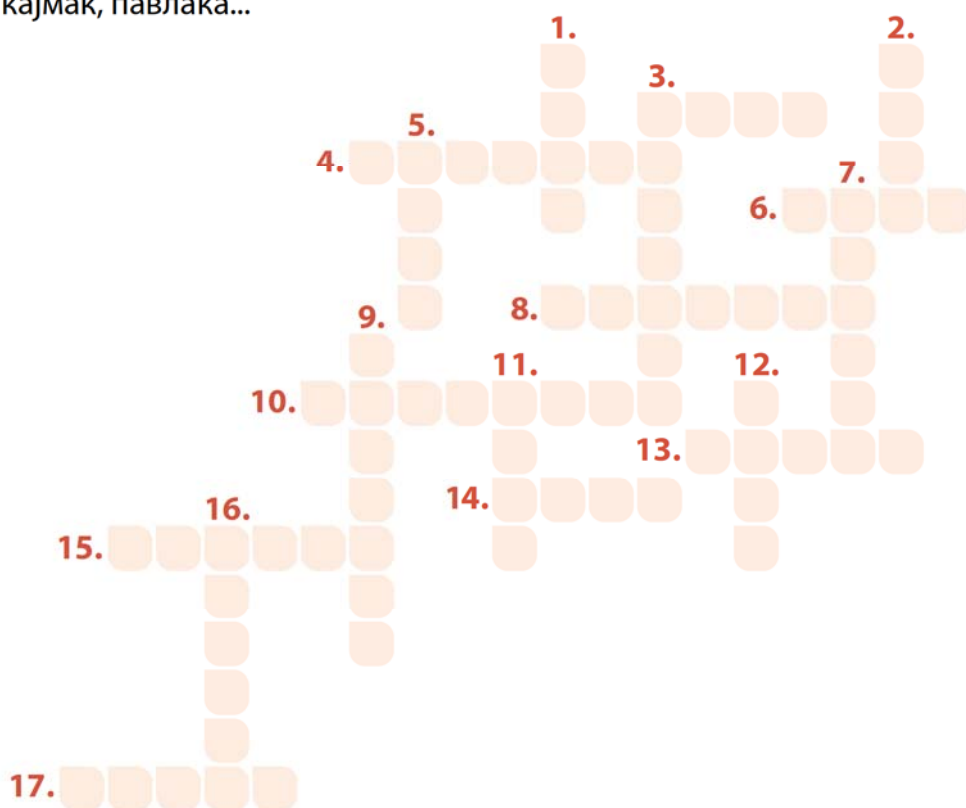
9. Реши укрштеницу.

Водоравно

3. Група животиња које се крећу и живе заједно.
4. Алатка за предење вуне или памука.
6. Има латице.
8. Други назив за родни крај.
10. Објекат у којем се уз помоћ воде меље жито.
13. Пољски цвет јаркоцрвене боје.
14. Узвишење до 500 m надморске висине.
15. Сто на ком се једе.
17. Течност од које се прави сир, кајмак, павлака...

Усправно

1. Намирница која се прави од воде, брашна, соли и квасца.
2. Плодови биљака слатког укуса.
3. Део намештаја који служи за успављивање беба.
5. Текућа вода. Има извор, ток и ушће.
7. Носи униформу и брани државу од непријатеља.
9. Машина за сакупљање жита са њиве.
11. Плаве је боје кад је сунчано. Налази се изнад нас.
12. Украсни цвет, често опојног мириса, има трње.
16. Особа која пише песме.

Најбоље задужбине

Народна приповетка

1. О чему говори народна приповетка „Најбоље задужбине”? Подвуци тачан одговор.

О животу Светог Саве.

О мудром савету Светог Саве о правим животним вредностима.

О важности грађења објеката.

О образовању најмлађих.

2. Повежи богаташе из приповетке „Најбоље задужбине” са њиховим добрим делима.

старији
богаташ

Градио велике куће и зграде.

Отварао школе и болнице.

Спасао мало дете да се не утопи.

Делио је храну и одећу
сиромашнима.

Спречио разбојника да не
опљачка кућу богаташа.

млађи
богаташ

3. Упиши знак + поред изрека које би могле да одговарају поруци народне приповетке „Најбоље задужбине”.

Није богат онај ко много има, него ко много даје.	
Не суди о књизи по корицама.	
Сит гладноме не верује.	
Ако желиш боље да упознаш човека, погледај његова дела.	
Ко је добар није сиромашан.	
Ако не почнеш, нећеш ни завршити.	

4. Препиши штампаним словима ћирилице речи Светог Саве којима објашњава које су задужбине боље.

5. Зашто су доброта и помоћ другима важнији од добрих дела које чинимо уз помоћ новца?

6. Која би била твоја најбоља задужбина?

7. У ком моделу управног говора је написана дата реченица?

„Ја вам нећу сада то казати”, рече богаташима Свети Сава, „но идите по свету и чините добра дела.”

Реченица је написана у _____ моделу.

Напиши реченицу у остала два модела управног говора.

___ модел:

___ модел:

Јетрвица адамско колено

Народна песма

1. Ко је ко у песни „Јетрвица адамско колено”? Повежи парове.

Винка

Ковиљка

Давид

Мирко

Маринко

Вид

Маринкова мајка

Миркова мајка

Мирков отац

Ковиљкин син

Винкин син

Ковиљкин муж

2. На линији испод сваког описа напиши назив лика.

Био је одан и привржен стрини. Захвалан за све што је учинила за њега.

Племенита, часна, пожртвована, храбра. Бринула се о туђем детету као да је њено.

3. Шта значе наведени стихови? Заокружи слово испред тачног одговора.

„**Р**ани мајка два сина **н**ејака,
у **з**ле **д**ане, у године гладне,
кад је била понајскупља **р**ана.”

- а)** Мајка сама подиже малу децу током тешких времена кад нема хране и скупа је.
б) Мајка је случајно нанела повреде деци у зле дане.

4. Шта је Винка тражила од Ковиљке када је схватила да ће умрети? Подвучи тачан одговор.

- а)** Да брине о њеном сину боље него што ће бринути о свом.
б) Да брине о њеном сину, али да се зна да он нема мајку.

5. У песни се наводи да Ковиљка има милостиво срце. Шта то значи? Објасни.

6. Наброј три примера која говоре како се Ковиљка понашала према Мирку.

7. Како су били обучени Маринко и Мирко на Васкрс?

8. Шта каже народ, ко је заслужан што је Ковиљка адамско колено?

9. Ко је везир и зашто се спомиње у песми?

10. Како су Турци одлучивали колико ће српских момака из сваке куће одвести у војску? Повежи парове.

Где има четворица младића.

Један остаје код куће

Где има тројица младића.

Код куће нико не остаје.

Где има двојица младића.

У војску иду двојица.

Где има један младић.

У војску иду обојица.

11. Ко је страдао у рату?

12. Како се завршава песма?

13. Допуни реченице тако да тврдње буду исправне.

Винка је желела да Мирко увек добије _____ од Маринка, како би се знало да је сироче.

Ковиљка је обећала да ће се о Мирку _____ као о свом сину.

14. Напиши особине које је показала Ковиљка у песми.

15. Повежи изразе са њиховим значењем.

траљица

адамско колено

Сиротица

особа изузетних квалитета

сироче, дете без родитеља

закрпљена, стара одећа

16. Препиши штампаним словима ћирилице све речи умањеног значења које се помињу у песми.

17. Подвуци пословице које могу бити поруке песме „Јетрвица адамско колено”.

Боље последњи међу добрим но први међу злим.

Ко добро чини добро му се враћа.

Оштар језик посече више него мач.

Злато се у ватри пребира, човек у невољи.

18. Реши осмосмерку.

адамско колено
балада
благосиљати
Винка
доброта
Ковиљка
мајка
Маринко
Мирко
оданост
племенитост
стрина

И К О А Д Н Т С Т Р И Н А А
И К О В П Б Р С И К М К Љ Л
Б О М В Н Љ И А О В Н И О А
А Л О Р И К Л Л И Н С И Т И
Л Т К Р И Љ О Н Д И А К Б Т
А Н А И И К К О С А О Д В А
Д М Т Н Н А Б А Е С К Д О Љ
А К А И М Р С О К Л Е Н Л И
Н А Р Ј О Е Д О М А К О А С
И А Д Т К А А П И Н Г И О О
М И А О О А О А Р Н Д Т Л Г
В М Т И Д С А А К О Д Н И А
П Л Е М Е Н И Т О С Т Е О Л
А Д А М С К О К О Л Е Н О Б

Милош у Латинима

Народна епска песма

1. Ко је Милоша послао међу Латине? Подвуци тачан одговор.

цар Душан краљ Милутин војвода Момчило кнез Лазар

2. Напиши назив католичке цркве чијом су се лепотом Латини хвалили и ком свецу је посвећена.

Црква _____, посвећена Светом _____.

3. Одабери називе пет манастира међу бројнима које је Милош набрајао Латинима. Напиши њихове називе и где се налазе.

4. Зашто Милош набраја различите манастире Српске православне цркве и шта он тиме хоће да докаже?

5. Ако знаш да се Милош споречкао са Латинима због цркве, заокружи слово испред одговора на питање шта Милош брани у овој песми?

а) Лепоте своје земље. **б)** Своју веру, православље.

в) Градитељске способности свог народа.

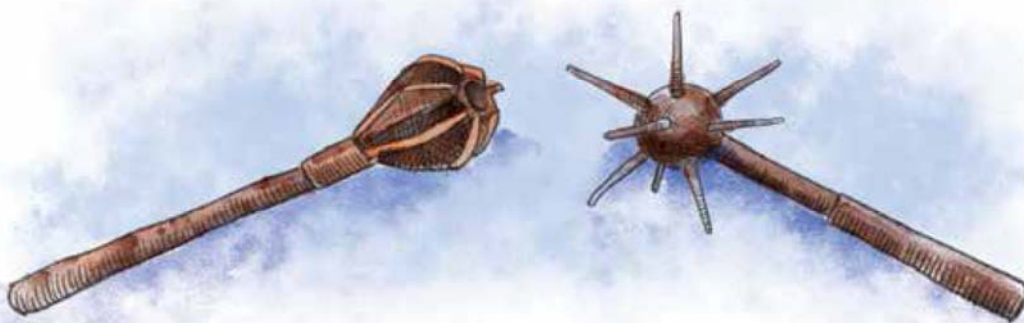
6. Милош набраја и бројне српске владаре. Шта тиме жели да истакне? Подвуци тачан одговор.

Своје знање. Своје родољубље.

7. Ако правилно сложиш слова, добићеш име оружја које је Милош користио.

ЗУДОВБАН _____

8. Пред тобом су слике две врсте буздована, пернатог и топуза. Заокружи слику Милошевог буздована и допуни стих из кога то сазнајеш.

„Узе _____ буздована
и засука бијеле рукаве.”

9. Прочитај стихове у којима сазнајеш шта је Милош рекао пре него је бацио буздован.

„Прости, боже, и бијела цркво,
да се једном бацим преко тебе:
нећу на те, него преко тебе.”

Шта ти говоре прочитани стихови? Подвуци тачан одговор.

- а)** Милош не жели да оштети цркву Димитрију.
- б)** Најављује да ће да прескочи цркву.
- в)** Бациће буздован, па како падне.

10. Прочитај стихове. Колико дуго је летео буздован? Заокружи слово испред тачног одговора и објасни свој избор.

Једни веле: „Јесте претурио.”
Други веле: „Није претурио.”
Трећи веле: „Јесте, те високо.”

- а)** буздован је дуго летео **б)** буздован је кратко летео

11. На који начин је Милош, који је био сам, добио опкладу против многобројних Латина? Заокружи слово испред тачног одговора.

- а)** надљудском снагом **б)** досетљивошћу
- в)** уз помоћ вила **г)** мудрошћу

12. Прочитај стихове песме „Милош у Латинима“. Линијом повежи ко их говори.

„Богом брате, Коста Циганине,
ево теби три дуката жута,
донеси ми један лист хартије,
лист хартије, књиге без јазије.“

Латин

Милош

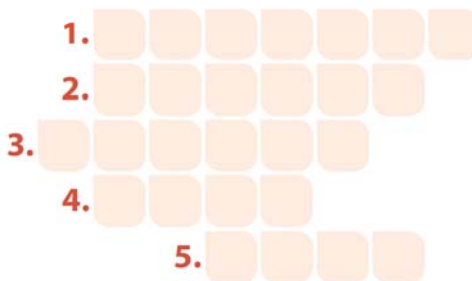
кнез Лазар

13. Ако знаш да израз „осветлати образ“ значи *учини ти дело којим се поносимо*, шта Милош поручује свом владару цару Лазару ако пише крвљу из образа?

14. Наброј три особине Милоша Обилића које сазнајеш из ове песме.

15. Реши укрштеницу.

1. Титула коју има Милош.
2. Златни новац.
3. Милошеви домаћини.
4. Манастир, задужбина Стефана Првовенчаног.
5. Титула коју носи Лазар.

16. Допуни реченице тако што ћеш изабрати један од понуђених појмова.

„Милош у Латинима“ је српска _____ (лирска/епска) народна песма. Описује епског јунака _____ (Марка Краљевића/Милоша Обилића). У песми он разговара са Латинима, па кажемо да у песми постоји _____ (дијалог/опис). Милошево јунаштво је истакнуто његовом натприродном _____ (снагом/знањем). Захваљујући тој особини Милош је, иако потпуно сам међу Латинима, успео да одбрани _____ (богатство/част) своје вере и народа.

Знамените Српкиње

Ксенија Атанасијевић и Полексија Тодоровић

1. Подвуци тачан одговор. Ксенија Атанасијевић је рођена у:

Краљеву Љигу Рашки Београду

2. Допуни реченице тако да искази буду тачни.

Ксенија Атанасијевић је завршила _____. Била је прва жена у Србији која је постала _____. Радилa је и као _____.

3. Објасни зашто је Ксенија Атанасијевић морала да напусти посао професорке на факултету.

4. Заокружи тачан одговор на питање колико је научних радова написала Ксенија Атанасијевић. Више од:

40 000

40

4000

400

5. Подвуци тачан одговор. Полексија Тодоровић је завршила:

Ликовну академију три разреда школе

6. Допуни реченице тако да тврдње буду тачне.

Полексија Тодоровић је осликавала црквене _____ и _____.

7. Обој поље са тачним одговором. Полексија Тодоровић се између осталог бавила и:

плетењем и везом

сакупљањем старих књига

борбом за женска права

хуманитарним радом

8. На линији напиши назив удружења које је основала Полексија Тодоровић.

Знамените Српкиње

Јелисавета Начић и Милица Стојадиновић Српкиња

1. Повежи име и презиме знаменитих Српкиња са њиховим занимањима.

Јелисавета Начић

песникиња и преводаца

Милица Стојадиновић Српкиња

архитекта

2. Јелисавета Начић је већи део живота провела у _____, а Милица Стојадиновић Српкиња је живела у _____.
3. Која је од две знамените српкиње прикупљала народну књижевност? Подвучи њено име.

Јелисавета Начић

Милица Стојадиновић Српкиња

4. Јелисавету Начић и Милицу Стојадиновић повезује 1878. година. Једна од њих се те године родила, а друга је те године умрла. Која је од ове две знамените Српкиње старија?

5. Наведи назив једног дела Јелисавете Начић и једног дела Милице Стојадиновић Српкиње.

6. Који знаменити Срби су ценили рад и дело Милице Стојадиновић Српкиње?

_____ и

7. Како се зове манифестација која се одржава у част велике српске песникиње?

8. Зашто је Јелисавета Начић напустила службу у Влади Србије?

9. Напиши назив београдске школе чију је зграду пројектовала Јелисавета Начић.

ЗАЈЕДНО ЧИТАМО

У читанци најчешће можеш да прочиташ по једну или две песме неког песника, једну причу, бајку, драмски текст неког писца или одломак из дечјег романа. Ако прочиташ цео текст, боље ћеш упознати ликове и њихове авантуре, али и разлике међу делима писца. Зато је важно да читамо целе књиге, а не само њихове одломке.

Како спавају трамваји

Милован Данојлић

Милован Данојлић био је велики српски песник, писац, књижевни критичар и преводилац. Писао је и за одрасле и за децу. У трећем разреду смо читали Данојлићеву „Љубавну песму“ о љубави маслачка и облачка.

Једна од најпознатијих збирки песама за децу Милована Данојлића је „Како спавају трамваји“. Ако у библиотеци не можеш да пронађеш ову збирку, замоли неког одраслог да ти помогне да учиташ QR-код и целу ову књигу можеш да читаш на компјутеру. То нам је омогућила Народна библиотека Србије, највећа и најважнија библиотека у нашој земљи.

1. Ако правилно сложиш слова, добићеш називе песама Милована Данојлића. Напиши их правилно на линијама.

нпооћ _____

езвдзе _____

едда _____

авд напсуа _____

учдваотн над _____

дге је ицца _____

2. Напиши називе три песме из збирке у којима се пита шта неко или нешто ради.

3. Осим трамваја, шта још у овој збирци спава? Заокружи тачан одговор.

аутомобили

камиони

авиони

возови

4. Шта представљају трамваји у збирци? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) безбедну и удобну возњу

б) љубав и пријатељство

в) животиње које лутају градом

г) градски живот

5. Објасни зашто је песнику важно шта раде трамваји.

6. Опиши како замишљаш Пепу Крста.

7. Напиши која песма из збирке ти је:

а) најзанимљивија _____;

б) највеселија _____;

в) најтужнија _____;

г) најшаљивија _____.

8. Наброј неколико тема из збирке песама „Како спавају трамваји“.

9. Која песма ти се највише допала? Објасни зашто.

10. Прочитај песму „Где су почетак и крај света“. Нашали се и ти и напиши где је почетак и крај света.

11. У свеску напиши песму или кратку причу која садржи дијалог о некој појави или предмету из свакодневног живота.

Избор из поезије за децу

Драган Лукић

Драган Лукић је један од највећих српских писаца за децу. Писао је песме, приче, романи, драмске текстове и уређивао је бројне часописе за децу. Сигурно се сећаш Лукићевих песама и прича које смо читали у раније.

У библиотеци потражи неку од бројних књига Драгана Лукића. Ако су књиге заузете и не можеш да их пронађеш, замоли неког старијег да ти помогне да учиташ QR-код и прочиташ збирку „Овде станују песме” овог великог писца. То нам је омогућила Народна библиотека Србије.

1. Подвуци наслове песама Драгана Лукића које смо читали у ранијим разредима.

„Свакога дана” „Септембар” „Школа” „Какве је боје поток”
„Шта је отац” „Фифи”

2. Шта мислиш зашто је Драган Лукић збирку насловио „Овде станују песме”?

3. Напиши наслове песама у којима су опеване:

животиње _____;

родитељи _____;

школа _____;

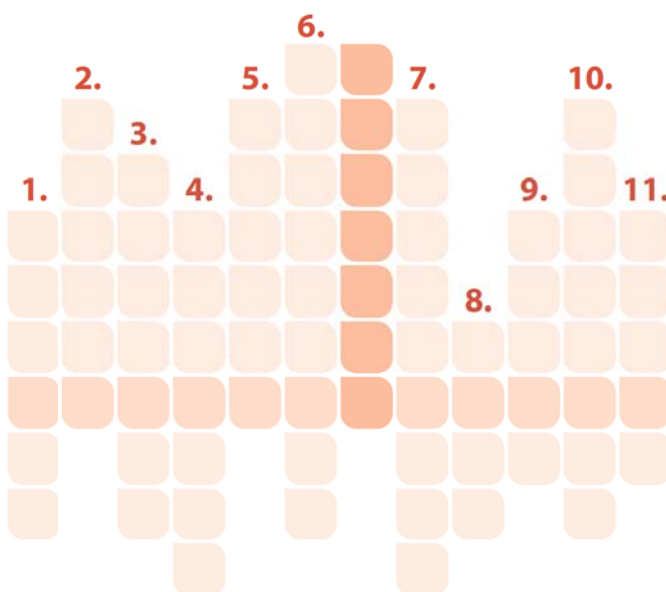
музички инструменти _____.

4. Које песме из ове збирке су ти се највише допале? Објасни зашто.

5. Препиши штампаним словима латинице стихове или строфу неке песме из збирке која је на тебе оставила најјачи утисак.

6. Реши укрштеницу и решење напиши на линији.

1. Извини, опрости или...
2. Човек који ради у књижари.
3. Када некоме причаш тихо, на уво.
4. Кад паднеш, то је...
5. Мала шума.
6. Песма која се пева деци пред спавање.
7. Пали се за Нову годину, гори и баца жар.
8. Игра на слово ш у којој се деца јуре.
9. Цветови црвене боје, расту на пољима.
10. Отаџбина или...
11. Збирна именица ЦВЕТ.

7. Изабери једну песму из прочитане збирке. Покушај да према њој напишеш причу.

Бела Грива

Рене Гијо

1. Шта су били Фолко и деда Еузебио? Обој поље са тачним одговором.

ловци

морепловци

баштовани

рибари

2. Напиши назив занимања којим је Фолко желео да се бави.

3. Опиши први сусрет Фолка и ждребета.

4. Шта се догодило са кобилком, мајком Беле Гриве?

5. Кога је Фолко испричао о сусрету са ждребетом? Подвуци тачне одговоре.

Антонију

деда Еузебиу

никоме

малом брату

6. Објасни шта значе истакнуте речи у реченици.

„Ти си овоме мом дерану ЗАВРТЕО МОЗАК причама о коњима.”

7. Прочитај део текста из романа „Бела Грива”. Објасни ко је и где нашао Белу Гриву када су му гардијани одвели мајку.

„То је заиста био Бела Грива, али сада није имао ни једне беле длаке. Плашт му је био слепљен, сив од блата. Реп му је висио спуштен, сув као конопац. Глава је падала, као да је била претешка за танки испружени врат. Ждребе више није могло да јури. Копита је тешко вукло по земљи.”

8. Опиши како се завршио први покушај хватања Беле Гриве.

9. Где је Фолко срео Белу Гриву после заморне трке са гардијанима?

10. Због чега су гардијани одустали од хватања Беле Гриве?

11. Која је сличност, а која разлика између Леси и Беле Гриве у њиховом односу према пријатељима?

12. Провери колико познајеш „Белу Гриву“.

Књижевна врста: _____

Тема: _____

Време радње: _____

Место радње: _____

Позитивни ликови: _____

Негативни ликови: _____

Порука дела: _____

Леси се враћа кући

Ерик Хајт

1. Ако правилно сложиш слова, добићеш назив књижевне врсте којој припада дело „Леси се враћа кући“.

МРОНА АЗ ЦЕДУ _____

2. Којој раси паса припада Леси? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) хаски **б)** шкотски овчар **в)** пудла **г)** српски гонич

3. У свакој колони заокружи тачан одговор.

Главни лик

дечак Џо

Леси

Присила

Хајнес

Време радње

лето

пролеће

од лета до зиме

јесен

Место радње

већи део Енглеске

Јоркшир

Лондон

Ирска

4. Опиши како је дечак Џо проводио дане са Леси.

5. Заокружи реченицу која описује по чему је Леси била позната у селу.

Најбољи чувар оваца.

По њој су могли да навијају сат.

Одличан полицијски пас.

Изузетан ловачки пас.

6. Зашто је дечаков отац одлучио да прода Леси?

7. Зашто је Леси толико пута бежала од новог власника и враћала се кући?

8. Како се при сваком повратку Леси осећао Џо, а како његови родитељи?

9. У чему се разликовао живот Леси код дечака и код војводе од Радлинга?

10. Која је, по твом мишљењу, најтежа препрека коју је Леси савладала и вратила се заувек кући?

11. Поред имена сваког лика напиши неколико особина које га описују.

Џо _____

Сем Каракло _____

мајка _____

војвода од Радлинга _____

Хајнес _____

Присила _____

12. Која је порука овог романа?

13. Роман је подељен на двадесет две главе. Изабери једну која је теби омиљена и сажето је препричај.

Воденице

Весна Видојевић Гајовић

1. Објасни зашто деца нису могла да мељу.

2. Шта је бака мислила о воденицама?

3. Ко је, по бакином мишљењу, измислио воденице?

4. Објасни шта значи кад бака каже да се прадеда „замајавао око тог свог изума“.

5. Какву воденицу је брат планирао да направи кад порасте? Обој поље са тачним одговором.

Воденицу за смех.

Воденицу за срећу.

Воденицу за учење.

Воденицу за новац.

6. Колико се воденица налазило у бакиној кухињи? Заокружи број.

7. Напиши по чему су се разликовале воденице.

8. Спој линијама боју са наменом воденице.

плава	за млевење ораха
зелена	за млевење меса
сребрнаста	за млевење мака
црвена	за млевење шећера

9. Препиши штампаним словима ћирилице реченицу тако што ћеш уместо подвучене речи написати реч која има исто значење.

Запоселе су целу једну преграду у креденцу.

10. Опиши како је изгледала воденица за млевење бибера.

11. Од чега је била воденица за кафу? Подвуци тачан одговор.

Од гвожђа. Од челика. Од месинга. Од алуминијума.

12. Напиши шта се све мелело на воденици за месо.

13. Поред тачне тврдње упиши слово **T**, а поред нетачне упиши слово **H**.

Рупичасти део воденице се звао шајбна.	
Постојала је само једна врста шајбне.	
Ножеви за воденицу су били звездасти.	
Воденица је имала две дршке.	

14. Напиши како би изгледала и чему би служила твоја воденица из маште.

Пипи Дуга Чарапа

Астрид Линдгрен

1. Где се све дешава радња романа „Пипи Дуга Чарапа“?

2. Ко су ликови у роману?

3. Шта је био Пипин отац? Подвуци тачан одговор.

поморски капетан пилот возач аутобуса машиновођа

4. Уколико је тврдња тачна заокружи слово **T**, а уколико је нетачна заокружи слово **H**.

Томи и Аника су живели у кући до Пипине.

T **H**

Томи је увек радио оно што његова мама тражи од њега.

T **H**

Аника је била непослушна девојчица.

T **H**

Томи и Аника су желели да се играју са Пипи.

T **H**

Пипи је живела у старој вили „Вилобрда“.

T **H**

Пипи је држала коња у штали.

T **H**

Аника и Том нису веровали у приче које је причала Пипи.

T **H**

Пипин мајмун се звао Дека Милсон.

T **H**

Име Пипиног тате је Ерфаим.

T **H**

Брод Пипиног тате се звао „Вртирепка“.

T **H**

Аники и Тому је било забавно дружење са Пипи и нису желели да одрасту.

T **H**

5. Шта су одрасли мислили о Пипи Дугој Чарапи?

6. По којој се особини Пипи истицала у односу на своје вршњаке? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) Могла је да спава цео дан. **б)** Била је изузетно брза.

в) Лако је решавала тешке математичке задатке.

г) Толико је била јака да је могла да подигне коња.

7. Наброј особине Пипи Дуге Чарапе.

8. На који начин је Пипи решавала необичне ситуације у које је западала?

9. Како се Пипи понашала у школи?

10. Опиши крај пустоловине у којој су Томи, Аника и Пипи боравили на острву Гула-Гула.

11. Који део романа ти је био најузбудљивији?

12. Шта је порука романа „Пипи Дуга Чарапа“?

13. Нацртај у свеску како ти замишљаш Пипи Дугу Чарапу.

Маамаа, маамаа, украли ми ћебе

Јасминка Петровић

У библиотеци потражи књигу приповедака „Кажити тети Добар дан” Јасминке Петровић. Ако су књиге заузете и не можеш да их пронађеш, замоли неког старијег да ти помогне да прочиташ QR-код и на компјутеру прочиташ ову причу коју ћеш пронаћи на 25. страни. То нам је омогућила Народна библиотека Србије.

1. Заокружи назив игре коју играју деца из приче.

ШУГЕ ШКОЛИЦЕ ИЗМЕЂУ ДВЕ ВАТРЕ ЖМУРКЕ КЛИКЕРИ

2. Уколико је тврдња тачна, заокружи ДА, а уколико је нетачна, заокружи НЕ.

1.	Ненад је жмурио.	ДА	НЕ
2.	Јасминка и Ненад су се сакрили иза ћебета.	ДА	НЕ
3.	Пас из приче се звао Бил.	ДА	НЕ
4.	Зорица се сакрила у кућици за псе.	ДА	НЕ
5.	Марина и Стела су отрчале иза куће.	ДА	НЕ
6.	Зорица и Саша су се сакрили у кући.	ДА	НЕ
7.	Ненад се попео Јасминки на леђа.	ДА	НЕ
8.	Саша је узео Јасминкино ћебе.	ДА	НЕ

3. Како су Јасминка и Ненад схватили да ће да буду откривени?

4. Са чиме је Јасминка упоредила Ненада? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) са капом **б)** са ранцем **в)** са грбом **г)** са лоптом

5. Зашто је Јасминка била узнемирена кад је пошла да спава?

6. Koji savet joj je dala mama?

7. Одреди какве су по значењу следеће реченице.

Ти жмуриш! _____

Маамаа, маамаа, украли ми ћебе! _____

Видеће ми Стела ноге! _____

Силази ми с леђа! _____

8. Опиши један предмет који за тебе има исту важност као што за Јасминку има ђебе.

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, leaving small margins at the top and bottom. There is no handwriting or other markings on the paper.

Мартина велика загонетна авантура

Урош Петровић

1. Којим превозним средством крећу на пут Марта, Венегор и професор Шизлап?

2. Шта је необично у изгледу девојчице Марте? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) њена коса **б)** њена висина **в)** њен ход **г)** њене године

3. Како се назива и због чега је баш тај назив добила улица у којој су живели ликови романа?

4. Прочитај одломак. Одреди врсту приповедања и у ком лицу је одломак исприповедан.

„Док је напредовала уским пролазом, Марта је разгледала околне зидине. Камени блокови су били савршено уклопљени, као да су изливени. Свуда околу било је биљака пузавица, које су својим вијугама готово правилно красиле камену површ.“

а) дијалог **б)** опис **а)** у 1. лицу **б)** у 3. лицу

5. Који уређај је спасао ликове из романа кад их је сустигла олуја. Подвучи тачан одговор.

Боље последњи међу добрим но први међу злим.

Ко добро чини добро му се враћа.

Оштар језик посече више него мач.

Злато се у ватри пребира, човек у невољи.

6. Шта се догодило са професором Шизлапом, а шта са Мартом и Венегором након олује која је срушила балон?

7. У свакој написаној речи повуци њен део тако да добијеш решење 11. загонетке.

врата порука карамела петао понос

8. На који начин је Марта решила загонетку број 17?

9. Заокружи слику на којој је нацртано решење загонетке број 21.

10. Реши ребус и добићеш решење загонетке број 24.

Решење ребуса: _____

11. Због чега су сви пролази и капије на острву били претворени у препреке и загонетке?

12. Зашто писац није дао решења загонетки које су Марта и Кјара поставиле једна другој на крају романа?

13. Како се завршава роман?

14. Која загонетка Полушопа Мигула ти се највише допала?

15. Шта мислиш које нове авантуре је смислио професор Шизлап?

16. Реши укрштеницу.

Водоравно

- 3.** Решење 1. загонетке.
- 5.** Решење 9. загонетке.
- 6.** Решење 18. загонетке.
- 7.** Решење 13. загонетке.
- 8.** Решење 8. загонетке.
- 10.** Решење 25. загонетке.
- 14.** Решење 6. загонетке.
- 15.** Решење 20. загонетке.
- 16.** Решење 10. загонетке.
- 17.** Решење 14. загонетке.
- 20.** Решење 7. загонетке.
- 21.** Решење 26. загонетке.
- 22.** Решење 23. загонетке.

Усправно

- 1.** Решење 28. загонетке.
- 2.** Решење 2. загонетке.
- 3.** Решење 27. загонетке.
- 4.** Решење 5. загонетке.
- 9.** Решење 22. загонетке.
- 11.** Решење 4. загонетке.
- 12.** Решење 3. загонетке.
- 13.** Решење 16. загонетке.
- 14.** Решење 12. загонетке.
- 18.** Решење 19. загонетке.
- 19.** Решење 15. загонетке.

